

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового
проживання Радивилівського територіального центру
соціального обслуговування (надання соціальних послуг)**

09.07.2024

м. Рівне, 2024

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 09.07.2024 групою НПМ здійснено відвідування відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання Радивилівського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Корнійчук Олександр Васильович – представник Уповноваженого у Рівненській області;

Українець Тетяна Володимирівна – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Черняк Артем Сергійович – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Слободенюк Інна Валентинівна – представник громадської організації.

Загальна інформація.

Відвідування здійснювалось вперше.

Керівництво Радивилівського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) (далі – Заклад, Центр): Гетьман Віктор Васильович, директор Радивилівського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг).

Свою діяльність Заклад здійснює на підставі Положення про Радивилівський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг), затвердженого рішенням сесії Радивилівської міської ради від 07.07.2023 № 1308 (далі – Положення).

Відповідно до пункту 1 Положення, Центр є бюджетною установою, рішення щодо утворення, ліквідації або реорганізації якої приймає Радивилівська міська рада Дубенського району Рівненської області.

Заклад утворюється для надання соціальних послуг громадянам, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги, за місцем проживання, в умовах стаціонарного, тимчасового або денного перебування та проводить соціальну роботу із сім'ями, дітьми та молоддю, які належать до вразливих груп населення та/або перебувають у складних життєвих обставинах, і надає їм соціальні послуги.

Згідно з пунктом 4 Положення, на надання соціальних послуг у Центрі мають право:

громадяни похилого віку, особи з інвалідністю, хворі (з числа осіб працездатного віку на період до встановлення їм групи інвалідності, але не більш як чотири місяці), які не здатні до самообслуговування і потребують постійної сторонньої допомоги, визнані такими в порядку, затвердженому МОЗ;

громадяни, які перебувають у складній життєвій ситуації у зв'язку з безробіттям і зареєстровані в державній службі зайнятості як такі, що шукають роботу, стихійним лихом, катастрофою (і мають на своєму утриманні неповнолітніх дітей, дітей з інвалідністю, осіб похилого віку, осіб з інвалідністю), якщо середньомісячний сукупний дохід їх сімей нижчий ніж прожитковий мінімум для сім'ї.

сім'ї, діти та молодь, які належать до вразливих груп населення, перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги.

Відповідно до пункту 8 Положення, основними завданнями Центру є:

виявлення громадян, зазначених у пункті 4 Положення, формування електронної бази даних про таких громадян, визначення (оцінювання) їх індивідуальних потреб у наданні соціальних послуг;

забезпечення якісного надання соціальних послуг;

установлення зв'язків з підприємствами, установами та організаціями всіх форм власності, фізичними особами, родичами громадян, яких обслуговує Центр, з метою сприяння в наданні соціальних послуг громадянам, зазначеним у пункті 4 Положення.

Згідно з пунктом 9 Положення, у структуру Центру входять:

апарат;

відділення соціальної допомоги вдома;

відділення денного перебування;

відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання;

відділення соціальної роботи.

Відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання Радивилівського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) (далі – Відділення) знаходиться за адресою: 35500, Рівненська область, Дубенський район, місто Радивилів, вулиця Садова, будинок 4.

Відділення розташоване у пристосованому приміщенні на першому поверсі Комунального некомерційного підприємства «Радивилівська центральна міська лікарня» Радивилівської міської ради Рівненської області.

Зі слів директора Закладу, Відділення розраховане на 27 ліжко-місць.

На час проведення відвідування у Відділенні перебували 18 осіб різної статі (6 жінок та 12 чоловіків), з них 11 осіб з інвалідністю, яким відповідно до статті 23 Конвенції про права осіб з інвалідністю, забезпечено «особисті взаємини нарівні з іншими».

Підопічні проживають в кімнатах по 3 особи (фото 1-2).

Житлові приміщення обладнано протипожежною сигналізацією та вогнегасниками (фото 3-4). Також наявна озеленена прилегла територія, яка облаштована лавами та альтанкою (фото 5).

Підопічні забезпеченні чистою постільною та натільною білизною в достатній кількості.

Працівниками проводиться належне прибирання в спальних кімнатах та приміщеннях загального користування. Персонал Відділення володіє інформацією про стан здоров'я підопічних та забезпечує догляд за особами похилого віку: надає допомогу у годуванні та здійсненні індивідуальних санітарно-гігієнічних процедур, а також у дотриманні підопічними режиму прийому лікарських засобів.

Відповідно до штатного розпису штатна чисельність працівників Закладу становить 57,5 одиниць. З них штатна чисельність Відділення становить 13,5 одиниць.

Члени групи НПМ провели конфіденційне спілкування з усіма підопічними Відділення, ознайомились з особовими справами отримувачів соціальних послуг, а також оглянули житлові та допоміжні приміщення Відділення.

Скарг на неналежне поводження, якість догляду та умови проживання від підопічних не надходило.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України, статті 283 та 284 Цивільного кодексу України).

1. Штатним розписом Закладу передбачено наявність у Відділенні штатних посад: сестри-господині – 1 шт. од., сестри медичної 1-ї категорії – 1 шт. од., сестри медичної без категорії – 3 шт. од., молодшої медичної сестри з догляду за хворими – 4,5 шт. од., молодшої медичної сестри (санітарки-прибиральниці) – 1 шт. од.

Групою НПМ встановлено, що Центром не отримано ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики та не укладено договір із закладом охорони здоров'я, що суперечить вимогам підпункту п'ятого пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185, де визначено, що одним із спеціальних критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, які надають послуги стаціонарно, є наявність договору із закладом охорони здоров'я або ліцензії для провадження господарської діяльності з медичної практики.

Разом із тим, під час опитування підопічних і працівників, огляду приміщень та аналізу внутрішньої документації Відділення встановлено факти здійснення персоналом Відділення медичної допомоги та медичних послуг підопічним (зокрема, контроль/допомога у прийомі лікарських засобів, тобто діяльності з медичної практики (сестринська справа), яка відповідно до вимог законодавства може здійснюватися лише за наявності відповідної ліцензії.

Право на захист від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження (стаття 28 Конституції України, стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод).

2. До посадових інструкцій (функціональних обов'язків) персоналу не включено пункти про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження, як це передбачено статтею 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло (стаття 48 Конституції України).

3. У порушення вимог пункту 35 Типового положення про будинок-інтернат для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.09.2020 № 772, у житлових кімнатах не облаштовано кнопки виклику персоналу.

4. Відповідно до пункту 11.9 Державних будівельних норм В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» (далі – ДБН В.2.2-40:2018) окремі санітарно-гігієнічні приміщення повинні бути обладнані тривожною сигналізацією. Кнопка сигналізації повинна передбачати можливість користування нею людиною, яка сидить у кріслі колісному (на унітазі або користується душем, яка впала і або лежить у будь-якому місці на підлозі). У той же час, у санітарно-гігієнічних приміщеннях Відділення тривожна сигналізація відсутня.

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (статті 9, 26 Конвенції про права осіб з інвалідністю, Закон України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні»).

5. У коридорах відсутні поручні, чим не забезпечено особливі вимоги до облаштування середовища для зручності осіб, що належать до маломобільних груп населення відповідно до пункту 7.1.1. ДБН В.2.2-40:2018, а також не дотримано вимог пункту И.3.1.8. ДБН В.2.2-18:2007 «Заклади соціального захисту населення», відповідно до якого коридори у будівлях повинні мати з двох боків поручні, які встановлюються у двох рівнях на висоті 0,7 м. і 0,9 м. (фото б).

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Радивилівській міській раді Дубенського району Рівненської області:

1.1. Забезпечити контроль за усуненням порушень, виявлених в ході відвідування відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання Радивилівського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг).

2. Радивилівському територіальному центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг):

2.1. Вжити заходів щодо усунення порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду, виявлених під час відвідування, та їх недопущення у подальшій діяльності;

2.2. Забезпечити надання медичної допомоги у Відділенні на підставі ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики або договору із закладом охорони здоров'я;

2.3. Внести до посадових інструкцій персоналу пункти про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

2.4. Обладнати житлові кімнати Відділення кнопками виклику персоналу;

2.5. Обладнати санітарно-гігієнічні приміщення Відділення тривожною сигналізацією;

2.6. Обладнати коридори Відділення поручнями.

Додаток: фотоматеріали на 2 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ

Головний спеціаліст

**Відділу сприяння роботі
регіональних представництв**

М. Українець

Тетяна УКРАЇНЕЦЬ

Фотоматеріали

фото 1

фото 2

фото 3

фото 4

фото 5

фото 6

